

ből az a magyar közgazdaságról, annak erejéről, fejlődési tendenciájáról és megbízhatóságáról tájékozódhatik.

Ebből az utóbbi szempontból a könyv megjelenésének időpontja szerencsésen van megválasztva. Hiszen az első olyan esztendőről számol be, amelyben a magyar közgazdaság 12 esztendő óta valóban a javulás tüneteit tünteti fel. Ezt a körülményt igyekeznek is maga a munka helyenként eléggé élesen beállítani: így például a Vágó József által összeállított Rückblick auf die Wirtschaftsverhältnisse Ungarns 1926. című fejezetében élesen emeli ki azokat a tüneteket, amelyek között az 1926. gazdasági esztendő megkezdődött, szembeállítva ennek az évnak a záróeseményeivel. Az esztendő kezdetén tetőpontját érte a bizalmi-váltság, amit csak fokozott a frankaffér s aminek talán eredménye, talán egyik tünete volt egy hatalmas magyar ipari koncern összeroppanása. És ezzel szemben az esztendő végén: a kényszer-egységek és csődök számának csökkenése, a munkanélküliség visszafejlődése, a pénz olcsóbbodása, a bizalom fokozatos helyreállítása.

Kemény György a magyar közgazdaság viszonyait a világviszonylatokba kívánja beállítani. Önmagában a beállítás helyes és természetszerű is. A gazdasági izoláltságnak azon a fokán ma már tulvagyunk, amikor önmagában külön volna vizsgálható egy ország közgazdasági élete elkülönítve Európa egyéb államaiktól. De ez a beállítás Kemény György részéről talán tendenciózus is. Tendenciózus abban a vonatkozásban, hogy bizonyos viszonylatokban (nevezetesen a magyar pénz stabilitásának és az államháztartás egyensúlyának szempontjából) Magyarország viszonyai az európai államok legrendezettebbjei közé tartoznak. Éles ez a beállítás akkor, amidőn a nyugati államok közül Franciaország és Olaszország, Európa keleti részeiben pedig Lengyelország és Románia még változatlanul küzdenek azokért a célokért, amelyeket Magyarország immár esztendők óta elért.

Kemény György a munka első fejezetében világgazdasági krónikát ad. És ebben a világgazdasági krónikában négy fontos momentumot lát: Németországnak a Népszövetség keretébe való felvételét, az angol szénsztrájkot, a frankvaluta krízisét és végül a nyugat-európai ipari koncentrációt. És ezeknek a momentumoknak a magyar közgazdaságra való hatását a megfelelő helyeken rendszeresen vezeti le a munka.

A magyar mezőgazdaságnak az 1926. esztendei helyzetéről Leopold Lajos állította össze igen alaposan és részletesen a munka vonatkozó fejezetét.

(B. J.)

Adóvégrehajtás elleni igénylés. Irták: dr. Takács György. m. kir. pénzügyi fogalmazó és dr. Balla Ignác, budapesti gyakorló ügyvéd.

A fenti címen megjelent kis könyv igen szépen rendszerezve foglalja össze azokat a szórványos eseteket, mikor köztartozás miatti foglalás esetén harmadik személy joga alapján a lefoglalt ingóságokra vonatkozólag igényperrel élhet. A könyvnek ez az ismertetése annál hasznosabb, mert a törvénynek idevonatkozó intézkedése nem egészen világos. Megszívlelendő különösen a munkának az a megállapítása, hogy az adóhátralékos lakása alatt nem a magánjogi értelemben vett állandó tartózkodási hely értendő, hanem csak az a hely, ahol a hátralékos, mint bérlő, illetve hasonló módon lakik. Amennyiben lakás alatt a hátralékos tartózkodási helye lenne értendő, az annyit jelentene, hogy a vagyontalansága miatt köztartozását megfizetni nem tudó hátralékos, földönfutóvá válna, akit mindenki kerülne, mint valami

ragályos betegct, mert' hiszen aki őt lakásába befogadná, kitenne magát annak, hogy ingóságait igénylés lehetősége nélkül lefoglalják és lakójának adótartozását végeredményben neki kellene megfizetnie. Azt hiszem Rákosi Jenő a szilveszter-esti öngyilkosságokkal foglalkozó vezércikkében említett egy esetet, ahol egy rokkant öngyilkos lett azért, mert régi adótartozásáért a főberlőjénél foglaltak és az neki felmondott. Ha pedig nem a fenti értelemben vett lakásban történít a foglalás, akkor bizonyos szűk keretek között igénypernek helye van (iroda, műhely). Ha nem a hátrálékos tulajdonát vagy bérletét képező helyiségben végrehajtanak, úgy igényper korlátlanul indítható.

Fontos megállapítás az is, hogy bizonyos kivételes esetektől eltekintve, az egyetemlegesség alapján, vagy egyéb rendelkezésnél fogva a hátrálékos helyett fizetésre kötelezett lakásán csak külön megintés után lehet foglalni.

A munka az a része, mely eseteket sorol fel arra nézve, ahol igénylésnek helye nincs, a maga kritika nélküli, tisztán ismeretető felsorolásával is, azt hiszem fel fogja hívni az illetékesek figyelmét arra, hogy még a mai nehéz időkben fontos fiskális érdekek ellenére is, az igénylést szélesebb körben meg kell engedni, mert az állam pénzügyi érdekei indokolttá tehetik a közterhek felemelését, de semmiesetre sem engedheti meg a modern állameszme, hogy arra az álláspontra helyezkedjenek a pénzügyi törvények, hogy ha a kötelezett nem tud fizetni, behajtom attól az adót, akinek az ingóságait éppen találok.

A munka részletesen ismerteti iratmintákkal az eljárás módját.

Sz—i.

Wilhelm Gerloff und Franz Meisel: Handbuch der Finanzwissenschaft. I. (Verlag von J. C. B. Mohr, Tübingen). A három kötetre tervezett munkának első köteté most jelent meg. Annak tervezete szerint az 1. kötet általános pénzügytani részt, a 2. kötet különös részt, a 3. kötet pedig alkalmazott részt fog tartalmazni.

Az első kötet 546 oldalon keresztül tárgyalja a pénzügytan lényegét és annak feladatait, annak helyzetét és vonatkozásait más tudományágakhoz, majd a pénzügytan történetét. Részletesen foglalkozik az állami bevételekkel és kiadásokkal, majd az illeték- és adóteóriákkal.

Érdekesen egészíti ki az elméleti megállapításokat a pénzügyi statisztikáról szóló fejezet, amely a pénzügyi statisztika általános alapelvein kívül számszerűen mutatja ki a fontosabb államok bevételeinek, kiadásainak alakulását a békebeli állapotokkal szemben.

A mű jelentőségét emeli ezenkívül, hogy részletes és alapos pénzügytani munka 1921 óta nem jelent meg. Conrad pénzügytana, amely az összefoglaló munkák közül legutóbb jelent meg, közvetlenül a háboru után készült és így még alig dolgozhatta fel rendszeresen a háboru utáni pénzügyi politika gyakorlati megnyilvánulásait.

Az adójogalkotások európaszerte immár többé-kevésbé stabilizálódtak. És ezek a jogalkotások a legutóbbi esztendőben egyvotlen célt követtek: az állami bevételek növelésének célját. Ennek a célkitűzésnek a gyakorlati hatásai rendkívül sok olyan új anyagot szolgáltatottak az elméleti kutatásoknak, amelyet most hasznosan dolgoz fel a fenti munka.

Dr. Georg Strutz: „Handbuch des Reichssteuerrechts.“ (Industrieverlag Spaeth & Linde.) Második kiadásban jelent meg a Reichsfinanzhof elnökének szerkesztésében a német adójog